

Kiállításfotó - magyar udvarházi berendezés rekonstrukciója az Iparművészeti Múzeum Högyes Endre utcai szárnyának I. emeletén

Leltári szám: K 34.155 

Készítés ideje: 1943

Készítés helye: Budapest

Anyag: fotópapír

Az 1940-es évek elején jelentős átalakításokat hajtottak végre az Iparművészeti Múzeum állandó kiállításán, melynek koncepcióját Voit Pál (1909–1988), a múzeum későbbi igazgatója ismertette a *Magyar Iparművészet* 1941. évi számában (p. 151.) *Új rendezési elvek az Iparművészeti Múzeumban* című írásában:

A Magyar Nemzeti Múzeum szervezeti átalakulása és ennek kapcsán az egyes intézmények között létrejött emléktárgy csoportosítás és csere múzeumaink gyűjteménytáraiban sok változást hozott. Az Iparművészeti Múzeum, mint a Magyar Történelmi Múzeum „Iparművészeti Tára” 1936 óta ennek az átcsoportosításnak az eredményeképpen fokozatosan állítja ki a múzeum állagába bekebelezett, nagyrészt külföldi eredetű, s eddig a Nemzeti Múzeum épületében őrzött műkincseit. Már 1936-ban néhai dr. Layer Károly igazgató rendezésében megnyílt a külföldi, túlnyomóan augsburgi származású ötvöstárgyak gyűjteménye a múzeum Üllői úti emeleti nagytermében. Az ötvös-gyűjtemény, amely sok világhírű darabot számlál, kilenc üvegszekrényben nyert elhelyezést, s a reneszánsztól a XVIII. századig mutatja be a német ötvösművészet fejlődését. Újabban ehhez egy pompás óragyűjtemény csatlakozott, amely főként XVI–XVII. századi órákból áll.

Az újonnan birtokba vett műtárgyak kiállítása alkalmával csakhamar kitűnt, hogy ezek zökkenésmentesen alig iktathatók be a múzeum kiállítási rendszerébe, s így a múzeum régi anyagának részbeni átcsoportosítása szükségessé fog válni. Dr. Kőszeghy Elemér igazgatósága alatt 1940 tavaszán megindulhatott ez a fokozatos átcsoportosítási munka. A főt említett szempontokon kívül a múzeum vezetősége azt is céljává tűzte ki, hogy az eddig raktárban őrzött anyagból minél több kerüljön kiállításra. Különösen vonatkozott ez a múzeum textilanyagára, amely az emléktárgy állagának több mint egyharmadát teszi ki. A kiállítás módjával az interieur-szerű elhelyezés mutatkozott legalkalmasabbnak, amely a mai ember számára legvonzóbb és oktató ereje a leghatásosabb. Ez utóbbi szempont pedig az Iparművészeti Múzeum eredeti hivatásával leginkább megegyezik. Az interieur-szerű elrendezés ugyanis módot nyújt arra, hogy az egyes stíluskorszakok műtárgyait egy-egy szoba keretébe csoportosítva, a szemlélő a korról egységes képet kapjon. Amennyiben ez lehetséges, úgy egy-egy korszakon belül, nemzetenként külön-külön interieurbe tagozódik az emléktárgy s így nemcsak a stílus, de ezen belül a helyi, nemzeti sajátos formamegjelenés is tanulmányozható. Egy-egy ilyen interieurbe a szőnyegektől kezdve az apró műtárgyig a kor szokásainak és életformájának megfelelően állíthatók ki a tárgyak. Ami pedig ilyen kiállításra nem alkalmas, a szobor közlekedő folyosóján, egy-egy fülkével szemben a falon, vagy szekrényekben helyezhető el. Az e módon elhelyezett kiállítási szerények nem zavarják az interieur hangulatát, s mégis közvetlen kapcsolatban állnak vele. Ezen rendezési alapelvek szerint készült a múzeum földszinti szobasorozata. Úgy erről, mint a folyamatban lévő új átcsoportosítási és rendezési munkálatokról időszerűen fogunk beszámolni.

Az itt bemutatott fotón látható kora újkori magyar udvarházi berendezés a fenti program keretében, Voit Pál rekonstrukciójaként készült el 1943-ban, s a múzeum Högyes Endre utcai szárnyának első emeleti kiállítóterében kapott helyet.

Irodalom

- Voit Pál: *Régi magyar otthonok*. Balassi Kiadó, Budapest, 1993. - 174. kép
- Voit Pál: *Régi magyar otthonok*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1943. - p. 187. (képpel)

